

*Бабиніна Ю. Р., аспірантка, викладач,
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

ІННОВАЦІЙНІ МУЗИЧНО-ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ, ІНТЕРЕСІВ ТА МУЗИЧНОГО СМАКУ В УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сьогодні до всіх учасників освітнього процесу висуваються нові вимоги. Сучасні діти живуть у світі електронної культури. Часто саме під час комп'ютерної обробки діти вперше чують класичну музику. Для успішного управління музично-виховним процесом школи, виховання музично-естетичних смаків дітей сучасний вчитель музики повинен не лише володіти професійно-теоретичними знаннями, музично-виконавськими вміннями, навичками, а й мати високий рівень професійної компетентності в інформаційній сфері. Технології, Опановуючи сучасні методи, освітні цифрові технології спілкуються «онією мовою» з сучасними учнями.

Останні інноваційні цифрові технології можливості стають покращенням та допомогою в освітньому процесу, робить його більш ефективним, помітним і динамічним. Вчені в країні та за кордоном займаються музичною педагогікою цифрових інноваційних технологій такі як: Д. Алфімов [1], В. Химинець [4], Ч. Цзяцзюнь [5], О. Чайковська [6].

Вивчення інноваційних музично-цифрових технологій в музичному мистецтві, які сприяють покращенню якості музичних здібностей, інтересів та музичного смаку в освітньому процесі.

Цифрова трансформація української освіти спрямована на підвищення якості освіти шляхом досягнення нових освітніх результатів, які відповідають вимогам сучасного цифрового суспільства. Необхідно враховувати той факт, що в цифровому суспільстві освітній процес відбувається в умовах цифрового освітнього середовища з метою розвитку цифрової компетентності особистості. Сьогодні відомо багато цифрових інформаційних технологій, які дають змогу по-новому використовувати текстову, звукову, графічну та відеоінформацію на уроках музики, особливо теорії музики, сольфеджіо, збагачуючи тим самим методичні можливості уроків, арт-технології в музичному мистецтві, мистецтво, естетотерапію тому навчання стає більш яскравим, наочним, цікавим.

У підготовці та під час проведення уроків мистецьких дисциплін доцільно використовувати такі цифрові технології, як програма Filmora, MiniTool uTube Downloader, Savefrom.net, Keeepvid, Youtubemp4, Free Cam, Download Youtube Videos, Edpuzzle,

інтерактивні картинки, інтерактивний контент, онлайн-диктофон, онлайн-диктофон зі зміною голосу, інтерактивний плакат у Padlet, ThingLink (онлайн-сервіс, який дає змогу наносити на зображення інтерактивні мітки, тобто текст, посилання на інші ресурси, зображення, відео).

Цей цифровий ресурс використовують для створення дидактичних матеріалів, зокрема на уроках мистецьких дисциплін, таким чином:

- відеоряд (фрагменти з опер, балетів, мюзиклів, концерти класичної та популярної музики; фрагменти художніх і документальних фільмів про життя і творчість композиторів);
- синтезований зоровий ряд (портрети композиторів, виконавців і виконавських колективів; матеріали з меморіальних музеїв композиторів і виконавців, документальні фотографії);
- дикторський текст, що коментує різні явища музичної культури;
- звукові фонограми музичних творів, пісень;
- літературний ряд (інформативні тексти, що розкривають зміст музичних фрагментів, уривки віршів, прози, які співзвучні музиці);
- фрагменти листів, спогадів, цитати і вислови композиторів, виконавців, слухачів);
- інтерактивні творчі завдання (контрольні питання, діагностичні тести, проблемні питання, спрямовані на осмислення навчального матеріалу) [5].

Також ефективним є використання в курсах готових мультимедійних продуктів, тобто програм, енциклопедій, посібників, що містять статті про життя і творчість композиторів і музикантів, а також обговорюють різні музичні стилі та жанри. Ці цифрові посібники багато ілюстровані та містять відеоматеріали та музичні фрагменти.

Порівнювати художні інтерпретації кількох музикантів, що було складним завданням кілька років тому, тепер є добре зрозумілою методологічною майстерністю. При цьому школярі обирають найкраще, на їхню думку, виконання, не лише набуваючи досвід самостійної естетичної оцінки, а й міцного інтонаційно-слухового багажу, оскільки цей метод потребує не лише багаторазового об'єктивного прослуховування, а й потребує достатнього вибір Обґрунтування та логічний аргумент того, що це має бути елементом сучасного підходу до самоорганізації освітніх навчальних просторів. За наявності Інтернету такі завдання можуть і повинні стати невід'ємною частиною музичного навчання під керівництвом вчителів музики.

Музичні ноти - це те саме позначення, що й букви чи цифри. На певному етапі її розвитку вчитель може виконувати роль фасилітатора, особливо якщо в його руки потрапляє зручна й ефективна навчальна програма, яка сприяє оволодінню так званою граматиною

музичної мови, особливо знанням і розрізненням нот, інтервалів та акордів, розуміння тональних моделей. Можна тільки вітати появу цифрових комп'ютерних програм, які розвивають музичні здібності, а саме звуковисотний і гармонічний слух, пам'ять та ритм. Деякі приклади подібних розробок уже існують, і очевидно, що в наступне десятиліття їх кількість зростатиме ще швидше. Водночас необхідно пам'ятати, що можливості учня для розуміння емоційно-морального змісту мистецтва обмежені. Зрозуміло, що найближчим часом одним із фундаментальних елементів освітньої місії педагогіки музичної освіти стане пояснення суспільству масштабів і меж конструктивного використання цифрових технологій у навчальній програмі мистецтв, за межами яких добро стає злом, яка підриває основи культури.

Виховною метою автори методичного узагальнення визначають виховання музичної культури підлітків як частини духовної культури. Найважливішою умовою методичного комплексу є суттєва участь студентів у музикуванні на електронних цифрових інструментах у найрізноманітніших формах творчої діяльності (електронна композиція та виконавство, гра на слух та ансамбль, звукове оформлення, імпровізація та композиція), тут виховуються в учнів музичні здібності, інтерес та музичний смак.

Крім багатьох освітніх цифрових ресурсів, існують інноваційні навчально-методичні комплекси, наприклад «Електронна музична творчість» для використання на уроках музичного мистецтва у середній школі за програмою Д. Кабалевського [3]. Електронна музична творчість містить електронну версію підручника, робочий зошит для учнів, методичний посібник для вчителів «Методика музичного навчання на основі цифрового інструментарію», а також такі необхідні для навчання цифрові ресурси:

- комп'ютерні програми «Анвіл-студія» та «Аудасіті», які вільно поширюються у мережі Інтернет і забезпечують садагування та опрацювання звуку;
- інтерактивні флеш-тренажери, які залучають учнів до нотної грамоти, музичних понять і термінології;
- музичні вікторини за творами програми з музичного мистецтва у загальноосвітній школі;
- слухові тренажери на визначення звучання різних інструментів;
- музичні пазли-тренажери на «відтворення» музичної форми;
- відеотренажери мелодій, міді-файли для аранжування та інструментовки;
- методичні пояснення до кожного ресурсу комплексу.

Сучасний рівень освітнього процесу музичного навчання визначає такі дидактичні умови до застосування цифрових технологій на уроках у закладах загальної середньої освіти:

- перегляд усіх компонентів системи, зміна загальної методики навчання зі включенням цифрових засобів навчання;
- чітке визначення ролі, місця, призначення та часу використання цифрових освітніх ресурсів;
- відповідність різноманітних дидактичних матеріалів з використанням цифрових технологій загальній стратегії та методиці проведення уроку музичного мистецтва в освітній установі [2].

Отже, реалізація педагогічних засад шляхом впровадження інноваційних цифрових технологій, безперечно, сприятиме підвищенню якості навчального процесу з музично-теоретичних курсів та музичних здібностей, інтересів, музичного смаку в освітньому процесі. Використання інноваційних цифрових інформаційних ресурсів у навчальному процесі значно прискорює передачу та засвоєння знань учасників освітнього процесу, з метою покращення якості освіти, підвищення цифрової компетентності науковців та педагогів, а також можливості учнів та вчителів зустрітися із сучасним цифровий світ.

Список використаних джерел:

1. Алфімов Д. Інноваційна освітня система: шляхи відродження. Збірник наукових праць. Київ : Логос. 2010.
2. Бухнієва О.А. Підвищення якості освітнього процесу на уроках теорії музики та сольфеджіо засобами цифрових технологій. Інноваційна педагогіка. 2021. Т.1 № 32. С. 62–65.
3. Остапчук О. Інноваційні процеси в освіті: пошук істини. Педагогічні інновації. 2003. № 4. С. 3–8.
4. Химинець В., Кірик М. Інновації в початковій школі. Ужгород, 2008. 342 с.
5. Цзяцзюнь С. Методика формування слухацької культури підлітків засобами мультимедійних технологій на уроках музики в загальноосвітній школі : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 ; НПУ імені М.П. Драгоманова. Київ, 2019.
6. Чайковська О., Александрова Г. Мультимедійні технології як чинник формування інноваційного навчального середовища на уроках музики. Рідна школа. 2013.